

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
02-бр. 2342/013
Београд, 18. јул 2014.

Наставно-научно веће Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду на ЧЕТРНАЕСТОЈ седници одржаној 17. јула 2014. године, у складу са чланом 28. 29 и 30. Статута Факултета, донело је

О Д Л У К У

Прихвата се Реферат Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада кандидата **САШЕ ВАЈИЋА**, под насловом: „Увођење, развој и реализација организационих облика физичког васпитања у копненој војсци југословенске народне армије у периоду 1945-1995“.

Реферат и одлука се упућују на јавност у трајању од 30 дана и налазиће се у Библиотеци Факултета.

Обавештење о доступности реферата и одлуке јавности објавити на web.site Факултета.

Одлуку доставити:

- Кандидату,
- Члановима комисије,
- Библиотеци,
- Служби за студентска питања и
- Архиви.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Владимир Копривица

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ

Наставно научно веће Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду на тринаестој седници одржаној 10. јула 2014. године, у складу са чланом 28. 29. и 30. Статута Факултета, донело је одлуку да формира Комисија за преглед, оцену и одбрану магистарског рада кандидата **САШЕ ВАЈИЋА**, под насловом: **«УВОЂЕЊЕ, РАЗВОЈ И РЕАЛИЗАЦИЈА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ОБЛИКА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У КОПНЕНОЈ ВОЈЦИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАРОДНЕ АРМИЈЕ У ПЕРИОДУ 1945-1995.»**, у саставу:

1. Ред. проф. др Слађана Мијатовић, ментор, Факултет спорта и физичког васпитања, Београд
2. Ред. проф. др Владан Вукашиновић, члан, Факултет спорта и физичког васпитања, Београд
3. Доц. др Драган Стрелић, члан, РС Министарство одбране, Сектор за људске ресурсе, Војна академија – Катедра за физичку културу, Београд

Кандидат Саша М. Вајић поднео је магистарски рад под називом „УВОЂЕЊЕ, РАЗВОЈ И РЕАЛИЗАЦИЈА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ОБЛИКА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У КОПНЕНОЈ ВОЈСЦИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАРОДНЕ АРМИЈЕ У ПЕРИОДУ 1945-1995.“, који је Комисија прегледала и на основу поменуте одлуке Већа Факултета спорта и физичког васпитања подноси Већу Факултета следећи

ИЗВЕШТАЈ

Магистарска теза Саше М. Вајића „УВОЂЕЊЕ, РАЗВОЈ И РЕАЛИЗАЦИЈА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ОБЛИКА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У КОПНЕНОЈ ВОЈСЦИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАРОДНЕ АРМИЈЕ У ПЕРИОДУ 1945-1995.“ је самосталан научно истраживачки рад изложен на 302 стране куцаног текста, укључујући и приложени списак извора и литературе, као и прилога са 87 наведених библиографских јединица, шест наведених извора периодике, пет наведених архива и једног музеја, чија је грађа коришћена у раду и 39 табела, које илуструју поједине наведене сегменте у раду.

Рад је презентирани у десет поглавља, на начин како се представљају научно истраживачкии радови ове врсте.

1. У поглављу УВОД изложен је преглед формирања Југословенске народне армије (ЈНА) и у склопу тога и циљ, програм и задаци физичког васпитања у њој. Посебно је наведено и

објашњено 12 организационих облика физичког васпитања у Копненој војсци ЈНА у пет хронолошки подељених периода од 1945. до 1995. године.

2. У поглављу ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА прецизно је дефинисан проблем истраживања, односно наведено је 12 организационих облика који су били предмет овог рада.

3. У поглављу ЦИЉ РАДА истакнута је, кроз три сегмента, намера да се утврди који су се организациони облици примењивали, по којим наставним плановима и програмима и њихова међусобна повезаност.

4. У поглављу МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА наведено је да је примењен историјски метод, који је успешно примењен, упркос бројним тешкоћама у хеуристичкој фази, због неажурности чувања извора, услед реорганизације и трансформације Копнене војске у изучаваном периоду.

5. У поглављу ХИПОТЕЗЕ наведене су три хипотезе од којих се пошло у истраживању и то:
- да су у периоду од 1945 - 1995. године у Копненој војсци ЈНА постепено увођени различити организациони облици физичког васпитања,
 - да су се организациони облици физичког васпитања примењивали у Копненој војсци ЈНА према утврђеним плановима, програмима и упутствима,
 - да су се на основу периодичних извештаја вршиле корекције организационих облика физичког васпитања у Копненој војсци ЈНА у периоду од 1945 – 1995. године.

Разматрањем резултата истраживања и закључака може се закључити да су потврђене наведене хипотезе, што се види у дискусији и закључцима.

6. У поглављу ДОСАДАШЊА ИСТРАЖИВАЊА представљено је 15 радова 9 аутора, који су директно или индиректно истраживали ову проблематику. То су у истраживању била драгоцену полазишта и смернице за ток истраживачког рада.

7. Поглавље УВОЂЕЊЕ, РАЗВОЈ И РЕАЛИЗАЦИЈА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ОБЛИКА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У КОВ ЈНА У ПЕРИОДУ 1945 – 1995. је основно поглавље овог рада, у коме је изложен истраживачки проблем кроз пет потпоглавља у којима су презентирани добијени резултати истраживања о увођењу, развоју и реализацији организационих облика у изучаваном периоду:

7.1. У потпоглављу *Увођење, развој и реализација организационих облика физичког васпитања у КОВ ЈНА у периоду 1945 – 1959.* проучавано је пет организационих облика, примењиваних у овом периоду, степен њихове реализације, као и планови, програми и упутства и у анализи изнета оцена њихове успешности.

Посебно је анализирано школовање кадрова, изградња објеката за физичко васпитање, као и целокупно материјално обезбеђење услова за реализацију програма.

7.2. У потпоглављу *Увођење, развој и реализација организационих облика физичког васпитања у КОВ ЈНА у периоду 1960 – 1972.* анализирано је шест организационих облика (јутарње вежбање, час физичког вежбања, физичко васпитање старешина, оцењивање физичких способности, спортско поподне и јавни наступи) у овом дванаестогодишњем периоду. Утврђено је да нису унети нови организациони облици у односу на претходни период,

али да су се планови и програми мењали више пута, што је утицало на успешност реализације утврђеног програма.

7.3. У потпоглављу *Увођење, развој и реализација организационих облика физичког васпитања у КОВ ЈНА у периоду 1973 – 1985.* је поред постојећих облика уведено и кондиционо вежбање, као посебан вид физичког васпитања. У овом периоду је донето ново *Упутство за физичко васпитање у ЈНА (издање 1973.)*. У овом упутству дат је програм физичког васпитања за целокупну ЈНА и организациони облици физичког васпитања у ЈНА, као и смернице и методичка упутства за реализацију наставе, па је специфичност службе у Копненој војсци захтевала и посебне задатке, који су како је у раду утврђено решавани са доста успеха.

7.4. У потпоглављу *Увођење, развој и реализација организационих облика физичког васпитања у КОВ ЈНА у периоду 1986 – 1994.* анализирана је реализација постојећих организационих облика физичког васпитања, јер је утврђено да нису увођени нови облици. Донето је ново *Упутство за физичко васпитање у оружаним снагама*, али је било неопходно да се фонд сати, програмски садржаји и планови из области физичког васпитања прилагоде општим и специфичним задацима, које су службе и родови извршавали унутар система у Копненој војсци.

Утврђено је да су због почетка оружаних сукоба неки организациони облици укинати, као што су јавни наступи и да је реализација постојећих организационих облика у овом периоду спровођена са доста успеха, према донетом *Плану и програму борбене обуке и васпитања, које су издавале управе родова и служби КОВ ЈНА*, зависно од својих утврђених потреба и задатака. Као податак од посебног значаја, истакнуто је у раду, успостављена је сарадња са институцијама из области физичког васпитања.

7.5. У потпоглављу *Увођење, развој и реализација организационих облика физичког васпитања у КОВ ЈНА у 1995. години*, презентирани су резултати овог једногодишњег периода, карактеристичног по томе што је на подручју некадашње СФР Југославије трајао оружани сукоб народа. У складу са тим донето је ново Упутство за физичку обуку у Војсци Југославије (од 1992) када је уместо ЈНА промењен назив у Војска Југославије, од 01.01.1995. године.

По овом Упутству физичка обука је била саставни део целокупне обуке Војске Југославије. Спроводила се кроз плански, систематски процес обучавања и увежбавања војника, подофицира, официра и цивилних лица на служби у војсци, организованим физичким активностима које су доприносиле физичком развоју, развијању и одржавању физичких способности и обликовању морално-вољних карактеристика.

Организациони облици физичког васпитања који су се примењивали у 1995. години су били: *јутарње вежбање, часови физичког вежбања, примењено физичко вежбање, спортски дан, слободне спортске активности, провера физичких способности, теорија физичког васпитања и методика физичке обуке*, а остваривали су се у мери у којима су дате околности дозвољавале.

8. Осмо поглавље ЗАКЉУЧЦИ представља резиме резултата овог истраживања, изложених у прецизно и концизно изведеним закључним разматрањима:

Копнена војска Југословенске народне армије је представљала главни вид оружаних снага Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Да би сви задаци у миру и рату били спроведени, војници и јединице Копнене војске су морали бити одлично борбено обучени, а пре свега беспрекорно физички спремни за извршавање задатака. Зато се велика пажња посвећивала развоју и унапређењу физичког васпитања у јединицама Копнене војске Југословенске народне армије као главног вида оружаних снага СФРЈ.

Физичко васпитање у Копненој војсци Југословенске народне армије у периоду од 1945-1995. године, обухватало је васпитање, спорт и спортску рекреацију, односно сва три облика физичке културе, тако да је термин физичко васпитање имало шире значење, значење појма физичке културе. Полазећи од чињенице да је физичка способност војника била неопходна као основ за стицање било које од војних вештина, физичко васпитање као део обуке у Копненој војсци Југословенске народне армије, је представљало важну компоненту у општем процесу обуке и васпитања војника и јединица.

Увођење организационих облика физичког васпитања у периоду од 1945-1995. године је на самом почетку ишло према упутствима и искуствима Армије СССР-а и њихове доступне литературе. Увођењем организационих облика физичког васпитања у Копненој војсци после Другог светског рата почело се са успостављањем система физичког васпитања у ЈНА. Сама организација и реализација облика физичког васпитања у Копненој војсци је умногоме зависила од материјалних, финансијских могућности и обуке стручних кадрова из области физичког васпитања. Временом су ови услови били побољшани, те је организација и реализација облика физичког васпитања у Копненој војсци подигнута на знатно виши ниво.

После Другог светског рата, 1945. године, у систем обуке и васпитања припадника Копнене војске ушла је и област физичког васпитања, чију су окосницу сачињавали организациони облици физичког васпитања (*јутарње вежбање, час физичког вежбања, час физичке обуке за старешине, провера физичких способности, слободно поподневно вежбање, спортска делатност и јавни наступи (такмичења, слетови, штафете)*), а од 1973. године: *спортски дан, слободне спортске активности и рекреација, кондиционо вежбање, физичка обука у склопу војно-стручне обуке и јавни наступи* као посебан организациони облик.

Велику улогу у развоју физичког васпитања у Копненој војсци имала је *Школа за телесно васпитања* која је постојала у оквиру ЈНА и која је имала четири реорганизације и која је сваки пут мењала име. Током 1947. године настаје *Војно одељење Државног института за физкултуру*, које већ 1949. године мења име у *Фискултурну официрску школу*, да би 1954. године променила назив у *Једногодишњу школу за телесно васпитање ЈНА* и коначно 1967. године је добила назив *Школа за референте и наставнике телесног васпитања у ЈНА*, која престаје са радом 1970. године.

ГЕНЕРАЛНИ ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу закључака и оцена, изнетих у овом Извештају, Комисија констатује да је магистарска теза Саше М. Вајића самостално урађен научни рад, у коме су прегледно изнети резултати целокупног истраживачког рада.

Сprovedени поступак прикупљања историјских извора, односно хеуристичка фаза у целини, изведена је на сериозан начин, о чему сведочи велики број историјских извора важних за потпуно сагледавање истраживаног проблема.

Ваљаном критиком прикупљених извора, како спољашњом тако и критиком исказа, створени су потребни услови за научну синтезу, која је у овом истраживању и изведена. Овако примењен поступак је на тај начин омогућио да се дође до валидног научног резултата.

Прецизним истраживачким поступцима кандидат је показао познавање историјског метода, који је у раду правилно примењивао, што је условило добијање ваљаних научних резултата.

На основу тога Комисија је закључила да остварени резултати имају одговарајућу научну вредност и значај за ову истраживану област, а посебно у ширем смислу и за историју физичке културе.

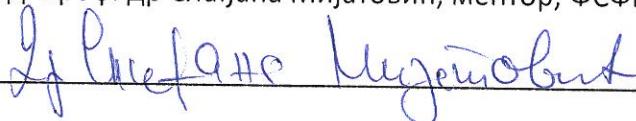
Према томе магистарска теза Саше М. Вајића поседује сва обележја научно истраживачког рада у области историје физичке културе, са прецизно дефинисаним циљем, утврђеним предметом истраживања, ваљано постављеним хипотезама, правилно примењеним историјским методом током истраживања и добијеним вредним научним резултатима.

Стога из свих наведених разлога Комисија **п р е д л а ж е** Наставно научном већу да поднеси рад Саше М. Вајића прихвати као успешно урађену магистарску тезу и да спроведе поступак њене јавне одбране.

Београд, 14.07.2014.год.

Чланови Комисије:

1. Ред. проф. др Слађана Мијатовић, ментор, ФСФВ, Београд

2. Ред. проф. др Владан Вукашиновић, члан, ФСФВ, Београд

3. Доц. др Драган Стрелић, члан, РС Министарство одбране, Сектор за људске ресурсе, Војна академија – Катедра за физичку културу, Београд

